

Padhi egy nyári, syenasi éjszakán

Istneítélet kritika. Ishidu tollából

IRODALOM

2020 decemberében nagy hirtelenséggel jelentette be a Delta Vision kiadó, hogy egy új, a kedvenc fantasy világunkon játszódó regényt adnak ki. Nagy örömmre olyan tempóban történt mindez, hogy karácsonyra már mindenki, aki időben előrerendelt, a karácsonyfája alatt tudhatta a friss és ropogós kötetet. Sokban hozzájárult az izgatottságomhoz, hogy rövid időn belül a könyv népszerűsítésére egy videó is napvilágot látott, ahol maga az író, Jan Van Den Boomen adott interjút az akkor még igencsak rejtélyesnek tűnő műről. Mindenekelőtt a borító került napvilágra, amely számomra a megszokottól eltérően igencsak furcsa és sötét volt. Még nem is sejtettem, hogy mennyire megalapozza ez a borító a mögötte megbújó tartalmat, de a végéig hiányoltam, hogy ez a jelenet sehol nem szerepel a könyvben (pedig tényleg nagyon vártam).

Furcsa fordulat számomra, hogy nem sokkal a megjelenés bejelentése előtt több Boomen által írt könyvvel végeztem egymás után, így mondhatni, hangulatban voltam. Az író mindig is a kedvenceim közé tartozott, olyannyira, hogy néhány évvel ezelőtt még a kedvenc könyvemnek tartottam a méltán híres Morgena könnyei című munkáját. (Azóta azért sokkal nagyobb számban olvasok könyveket és felhígult a kedvenc könyvek listája.) Anno ezen felbuzdulva 2018 telén írtam is egy folytatást a könyvnek kalandmodul formájában a saját szemszögemből.

Ezt a számomra igen kedves történetet egy évvel később sikerült is eljuttatnom az íróhoz, aki az első közös találkozásunkkor a 2019 őszi Kalandorkrónikák rendezvény alkalmával szóvá is tette, hogy tetszik neki, méltónak találja a műhöz, sőt még tanácsokkal is ellátott, hogy mik azok amiket ő másképpen írt volna. Hadd ne kelljen mondanom, hogy ez volt életem egyik legjelentősebb pillanata szerepjáték tekintetében. Ezzel bizton mondhatom, hogy a kedvenc íróim sorába került Boomen, amit már nem nagyon vesz el tőle senki és semmi. Lehet, hogy maga a kritika is kicsit elfogult lesz ennek tükrében, de amennyire csak lehetséges, megpróbálok ettől eltekinteni. Mindezek tekintetében még a borító furcsasága és a fülszövegen írt új kifejezések, mint a crossover ellenére sem engedtem az elkedvetlenedésnek, és teljes gőzzel belevágtam.

„Soha nem akartam én ezt az egészet, lelkem rajta.”

Talán a legelső kiemelni való a könyvvel kapcsolatban, úgy, hogy nem árulok el túl nagy spoilert, hogy tökéletesen használja azt az írói eszközt, amikor szinte láthatatlanul futnak az egymást egyáltalán nem, vagy csak minimálisan érintő szálak a fő szállal/szálakkal párhuzamosan. A végén ezek a hangulati és történeti dimenziók (nevezük a továbbiakban így őket) furcsamódon egyáltalán nem fognak összefutni, vagy csak úgy, ha nagyon izzadságszagúan megpróbáljuk őket teóriákat gyártva összekötni. Na mit is jelent ez:

A történet elején megismerkedhetünk Pamar Olon mesterrel, akit egy nagyon meleg nyár 27 napján keresztül követhetünk figyelemmel Psz 3691-ben, Syenasban. Kész! Mindent tudunk, hogy elhelyezzük magunkat, ha csak minimálisan is ismerjük Ynev világát. Az első mondatok és oldalak is minden erejükkel be akarnak minket rántani ebbe az atmoszférába. És nagyon jól is teszik. A főszereplőnk dimenziójában gondolkodva az egész történetet nem egy kalandozó, hanem egy átlag ember, egy szakács szemszögéből fogjuk látni. A nyár és a napok száma megadja a teljes háttérdimenziót, hogy amikor csak fellapozzuk a könyvet, elsőnek a fullasztó meleget érezzük, majd azt az időkorlátot, amelyet az ad nekünk, hogy minden fejezet a főhősünk egy napját mutatja be. Gondoljunk csak bele, minden fejezet a felkeléssel kezdődik és az ilyen vagy olyan elalvással ér véget. Ad egy keretet a fejezeteknek, és ezzel az eszközzel sikeresen meg is tud minket lepni több alkalommal. Amikor arra számítanánk, hogy hősünket nyugodtan tudhatjuk a Bárka nevű étterem hajója tatfedélzetén egy függőágyban, borlevét szürcsölve, hirtelen történik valami, ami az ő és a mi számításainkat is keresztbe vágja. Itt kell megemlítenem, hogy nem csak a fejezetek, de könyv is keretes szerkezetű, és ez is elégedettséget adhat nem csak a könyv végén, hanem szinte minden fejezet lezárásakor. Tovább gondolkodva a dátum megmutatja nekünk a történet világi dimenzióját, amely egy igen komoly krízis utáni Pyarront mutat be nekünk. Láthatjuk majd a Dúlás motívumát megannyi módon felvázolva, de erről majd beszéljünk később. Végül, de nem utolsó sorban ott van a helyszín. Syenas, Lar-dor tó partján lévő, a tengerszemről elnevezett állam fővárosa. Aki kicsit is ismeri a világot, kettő

dologra számíthat a könyvben: Syenas bástyáira és varázslókra. Előbbit olyannyira nem kapunk, hogy még a létezésük is megtagadásra kerül, utóbbiak helyett pedig... ma'agikat kapunk. Hm. Szerintem erre is térjünk vissza egy nagyon kicsit később.

A krimi minden eleme kitűnően működik, és maga az alaprejtély is jó ábrázolást kap. Egy gyilkosság egy bezárt szobában, ahova senki nem mehetett be, és senki nem is jött ki. A miértek és az eszközök felkutatása során pedig sokszor hihetjük, hogy értjük mi történt, de megnyugtatok mindenkit: Nem értjük. Ezt nem nevezem rossznak, mivel mit is érne a rejtély, ha azonnal tudnánk is a választ. Itt maga az író fog félrevezetni minket 1-1 sorral. Úgy fog kezelni dolgokat, tényeket és beszélgetéseket mintha azok nem is lennének fontosak, mi pedig majd' felrobbanunk, hogy a főszereplő „nyomozónk” miért nem gondol erre? Aztán megkapjuk a választ: valóban nem volt fontos. Ezt nem rossznak, hanem tudatosan félrevezetőnek nevezem.

A fentiek még nem tűnnének annyira különlegesnek, mert azért ezek mind egy valamire való könyvben megjelenítésre kerülnek: a hely, az idő, a főszereplő és a stílusjegyek. De itt, mivel a fülszöveg ígérete alapján is egy hamisítatlan krimiről beszélünk, a borítóból ítélve pedig egy film noirt idéző nyomozó kalandról, teljesen más értelemben kell őket nézni. A történet folyása során egyre csak több és több dimenzióval színesedik az a néhány információ. Pamar is az itteni egyetemen tanult, így sok ismerőse van, akik újabb szereplői az egyre csak bonyolódó történetnek és információforrásai nyomozónknak. Syenas sem szerénykedhet a helyi alvilággal amellyel természetesen főhősünk is szembekerül, a Dúlás igencsak komoly nyomokat hagyott az itteni, inkább kora újkorinak nevezhető kultúrán. Ezeket a szálakat olykor csak egy asztaltársaság beszélgetésének szösszenetéből, olykor pedig újonnan megjelenő érdekes mellékszereplő szájából hallhatjuk, Olon mester fülén keresztül. Csak, hogy érthető legyen, azért írom ezt le, mert ennek értelmében nem tudunk olyat mondani, hogy egy fejezet vagy egy történés nem csatlakozna a történethez, mert több történet is

van, amit az író mesterien rejt el a sorok között. Sokféleképpen lehet magyarázni a crossover kifejezést, de én ebben láttam igazán. Van egy szál, ahol nyomozunk és minden egyes nyomból egy hosszú és kusza teljesen idegen történet bontakozik ki, ami még tovább bonyolítja a helyzetet. Ezeknek a történeti elemeknek a keveredése, egymásban szerepeltetése és olykor teljes eltávolodása egymástól számomra a crossover ebben az estben. És hogy kifut-e minden szál? Nem! De amelyik kifut, az út egy nagyot! Az első oldaltól az utolsóig végig vezetett Dúlás szála a végén egy olyan koronát kap, amelyet megérdemel.

*„- Hoztam nektek dalokat, Olon.
– Biztam benne.”*

A legjobb momentumok az egész könyvben, amikor a történet tengelyét adó Olonhoz csatlakozik egy mellékszereplő. Olyankor mindig kapunk egy plusz nézőpontot az összes dimenzióban. Ezek a jelenetek vagy fejezetek olyan hangulatot hordoznak magukban, amelyet nem lehet jobban elmondani, mint ahogy a könyvbe le van írva. Egyszerűen érzi az ember. Ezen felül, ahogy korábban is említve lett, egy olyan szinten láthatjuk a korábban csak kalandozói magaslatból látott tevékenységeket és eseményeket, ami megvilágítja, hogy képzelt világunkban, hogyan is látják ezt mondjuk a mesélt történeteinkben az NJK-k. Ebből a megközelítésből át is fordulnék a könyv valósága és a mesélt és játszott Ynevünk kapcsolatára. Talán itt találtam csak olyan hibát, amelyek csorbították a rajongásomat. Nem árulok el túl nagy spoilert (mivel korábban is említettem), de egyszerűen nem, elég, hogy nem szerepelteti a történet Syenas bátyáinak harcos iskoláját hanem egyenesen tagadja létüket. Ezzel az a komoly problémám, hogy ha ezeknek a könyveknek a feladata, hogy összekössön minket a játszott világunkkal, akkor ennél a pontnál a könyv minimális csalódást okozott. Rendben van, kárpótol minket akkor, amikor például azokat a

varázslatokat használja a Uwel paplovag, amelyeket mi is ugyanúgy használnunk, és a tapasztaltabbak már egyből el is gondolkodhatnak, mit használnának a helyében inkább, valamint azokat a fogalmakat kapjuk, amelyekkel sok mindent a helyére tudunk illeszteni a történetben magyarázat nélkül is, és ez talán el is feledtetni a hiányosságot, de bennünk marad az a minimális hiány. Viszont az én szemszögemből nem lett volna nagy különbség a történetben, ha ez az egy kiemelten fontosnak tartott harcos alkaszt is megkapja a méltó szerepét. Gondoljunk bele, rajtuk kívül kb. semmit nem tudtunk eddig erről a helyről.

Ha már a fogalmaknál tartunk: Nem, nem kezdőbarát a könyv. A cél érezhető, és látom az igyekezetet, de sok fogalom magyarázat nélkül marad, vagy automatikusan megköveteli a nagyobb háttértudást, az irodalmi anyagok vagy a szerepjáték ismeretét. Korábban már említettem a ma'agi fogalmát például (mondjuk szerintem ez elsőnek szerepeltetett fogalom). Ezzel nem lenne baj, de a beharangozó videóban is kiemelésre került az író által, hogy azoknak is szánja a művet, akik most ismerkednének a világgal. Ezt nem tartom szerencsésnek. Viszont valóban könnyed és olvasmányos, ami nagyon sokat segít. Úgy olvastatja magát, hogy az ember egyszerűen nem akar kiszakadni az olvasmányból, és miután vége a történetnek, tudná folytatni. Nehéz kérdés, annyi szent. Nem első olvasmányom ajánlanám, hanem inkább az elsők közé a hihetetlenül jól eltalált menete és sodrása miatt.

Összegezve el tudom mondani, hogy nagyon élveztem egy kivétellel minden gondolatát, újító szándékát, mint például, hogy megnevezi az író Syenast Krad városának. (Gondolom az egyetem miatt.) A világ táplálékláncában a kalandozók alatt elhelyezkedő egyszerű emberek gondolkodását és értékrendjét is rendkívül szórakoztatóan mutatja be a kellő részletességgel. Fentebb csak utalgattam néhány példára, de itt mindenkinek javaslom a vándor bárd előadását. Az talán a legjobban megírt jelenet az egész könyvben! A végén a nagyszabású csattanó több szálon is megadja a teljesség élményét, viszont az olvasmányossága szinte folytatásért kiált. Mivel ahogy említettem, friss élményként zárom a Boomenes olvasmányok sorát ezzel a könyvvel, kijelenthetem, hogy az író ezt megírva ért célba, vagy találta meg azt a stílust, amelyben ezután is folytatnia kellene. Minden elismerésem, köszönöm

ezt az élményt, és csak reménykedve várhatom azt, hogy egyszer már olvashatok tőle egy művet, ahol az időben kicsit előre ugorva a M.A.G.U.S. jelenébe is megírja a saját történetét. Zárásként pedig kérem az író, ha eljut rövidke véleményezésem hozzá, hogy abba ne hagyja, mert szerintem sok emberrel közösen egyetértünk, hogy olvasni akarjuk még Pamar Olon mester szakácskönyvének receptjeit.

2021.02.26.

Szerző: Ishidu

Forrás: Kronikak.hu

Szerkesztette: Magyar Gergely